

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2943/05
24.01.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Слијепчевића, председника већа, Надежде Радевић, Слободана Спасића, Љиљане Ивковић-Јовановић и Снежане Андрејевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа АБ, адвокат, против тужених ББ и малолетног ВВ, чији је законски заступник мајка ББ, које заступа БА, адвокат, ради оспоравања очинства, одлучујући о ревизији тужиоца против решења Окружног суда у Београду Гж. бр. 7722/04 од 30.3.2005. године, у седници већа одржаној дана 24.1.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ решење Окружног суда у Београду Гж. бр. 7722/04 од 30.3.2005. године и предмет враћа истом суду на поновни поступак по жалби.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Четвртог општинског суда у Београду П. бр. 312/03 од 02.2.2004. године утврђено је да тужилац није отац туженог - малолетног ВВ, кога је родила тужена ББ дана __. године, у току трајања брака са тужиоцем. Тужена ББ је обавезана да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 80.150,00 динара.

Решењем Окружног суда у Београду Гж. бр. 7722/04 од 30.3.2005. године, пресуда Четвртог општинског суда у Београду П. бр. 312/03 од 02.2.2004. године је укинута и тужба одбачена.

Против наведеног другостепеног решења тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени су доставили одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао правилност побијаног другостепеног решења на основу овлашћења из чл. 386., у вези чл. 400. ст. 4. ЗПП и установио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужена ББ били су браку од __.1991. године до __.1995. године. У току трајања тог брака дана __. године рођен је малолетни ВВ и у матичне књиге рођених тужилац је уписан као његов отац у смислу чл. 86. Закона о браку и породичним односима. Даном 04.7.2001. године тужилац је поднео тужбу ради оспоравања очинства, јер је из разговора са заједничким пријатељима сазнао да је у периоду могућег зачећа детета, а то је било пре закључења брака, тужена одржавала интимне односе са другим човеком, док је њихова веза у том периоду била у повременим прекидима. Завод за трансфузију крви је након обављеног испитивања генетских маркера у крви странака, дао закључак и мишљење да се тужилац искључује из очинства малолетног ВВ. Из исказа сведока ГГ утврђено је да је тужилац у току јуна 2001. године сазнао за чињеницу која доводи у сумњу његово очинство. Наиме, наведена сведокиња му је испричала да је у јуну 2001. године од извесне ДД, код које је претходно долазила тужена ББ, сазнала да јој је тужена рекла да тужилац није отац малолетног ВВ, већ неки други човек, чију слику јој је и показала, а то није била слика тужиоца, те је сведокиња ово сазнање после 10-15 дана пренела тужиоцу.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, сматрајући да је тужба поднета у року из чл. 102. Закона о браку и породичним односима, а да околност што је тужилац и раније, у току 1995. године, подносио тужбу са истим тужбеним захтевом, с тим што је тај поступак окончан повлачењем тужбе, не утиче на донету одлуку, пошто је тужилац у време подношења прве тужбе имао само сумњу на околност да није отац детета а не и сазнање о одређеним чињеницама.

Другостепени суд је, уважавајући жалбу тужених, нашао да је истекао субјективни рок из чл.102. ст. 3. Закона о браку и породичним односима у којем је тужилац могао поднети тужбу за оспоравање очинства, пошто је имао сазнање о чињеници која доводи у сумњу његово очинство много пре него што је поднео другу тужбу. Зато је одлучио као у изреци побијаног решења на основу чл. 369. ст. 2. ЗПП, налазећи да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка и чл. 354. ст. 2. тач. 4. ЗПП.

Врховни суд налази да је побијано другостепено решење засновано на битној повреди одредаба парничног поступка из чл. 354. ст. 2. тач. 14. ЗПП, јер његово образложење не садржи довољне и адекватне разлоге о одлучним чињеницама, а дати разлози су супротни утврђеном чињеничном стању, на шта се основано указује у ревизији.

Наиме, према чл. 102. ст. 2. Закона о браку и породичним односима, тужбу ради оспоравања очинства

муж мајке детета може поднети у року од шест месеци од дана сазнања за чињеницу која доводи у сумњу његово очинство, а најкасније у року од 10 година од рођења детета.

Чињенице које доводе у сумњу очинство одређеног лица могу бити различите, па тиме и дан сазнања сваке чињенице посебно. Зато је, приликом оцене благовремености поднете тужбе, било потребно утврдити тачно која чињеница је довела у сумњу тужиочево очинство, поводом које је он поднео тужбу у овој парници, када је тужилац за њу сазнао и да ли се ради о истој чињеници због које је и раније подносио тужбу.

Првостепени суд је утврдио одређено чињенично стање на основу којег је закључио да је тужба поднета у року. Међутим, другостепени суд је заузео становиште да је тужилац преклудира у свом праву, не наводећи при том која је то чињеница о којој је тужилац имао сазнања знатно пре подношења тужбе у овој парници и када је тужилац сазнао за ту чињеницу.

Поред тога, такво становиште супротно је утврђеном чињеничном стању о дану сазнања тужиоца за чињеницу која доводи у сумњу његово очинство.

Према чл. 369. ст. 2. ЗПП, другостепени суд ће укинути првостепену пресуду и одбацити тужбу ако је у поступку пред првостепеним судом учињена битна повреда одредаба из чл. 354. ст. 2. тач. 4. овог закона, значи, ако је одлучено о захтеву по тужби која је поднета после законом прописаног рока.

Следи да је другостепени суд могао донети побијано решење само ако из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужба поднета после законом прописаног рока. Међутим, чињенично утврђење за сада не даје основа за такво закључивање.

Због наведених недостатака правилност побијаног решења се не може испитати, нити безрезервно прихватити став другостепеног суда да је тужба поднета по истеку законског рока.

С обзиром на предње, Врховни суд је применом чл. 394. ст. 1. и чл. 400. ст. 1. и 4. ЗПП, одлучио као у изреци.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане недостатке, испитаће првостепену пресуду у складу са овлашћењем из чл. 365. ЗПП и чл. 377. Закона о браку и породичним односима и ценити жалбене наводе на основу чл. 375. ст. 1. ЗПП, при чему ће за своју одлуку дати јасне, правилне и убедљиве разлоге.

Одредбе Закона о браку и породичним односима ("Службени гласник РС", бр. 22/80...) примењене су на основу чл. 357. ст. 2. и 3. Породичног закона ("Службени гласник РС", бр. 18/2005), а одредбе Закона о парничном поступку ("Службени лист СФРЈ", бр. 4/77...), на основу чл. 491. ст. 4. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/04).

Председник већа – судија,

Драгиша Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд